

Harpsund

– I 612 HEKTAR I MELLÖSA SOCKEN

«... det hela är ganska dumt men det lär bli mycket svårt att låta bli att ta emot eländet» skrev Tage Erlander i sin dagbok för 50 år sedan. Det stod då klart att finansmannen Carl August Wicander donerat sitt gods Harpsund till svenska staten för att disponeras som hedersbostad av statsministern. Tage Erlander hade 1953 varit statsminister i sex år, och att ta emot en «nädegåva från storfinsansen» kändes främmande och motbjudande för en representant för den socialdemokratiska arbetarrörelsen.

Även i pressen väckte donationen debatt och känslor – Dagens Nyheter skrev på ledarsidan: «I vår tid då utvecklingen dessbättre går mot större likställdhet; de rika hindras inte bara av de höga skatterna, utan av en allmer utbredd känsla för anständighet att utom i undantagsfall föra ett liv i ostentativ lyx. Skall då den officiella ställningen motivera innehav av slott och staber och tjänare? Låt kungligheter, diplomater och några snobbiga rika kultivera den högre sällskapliga förnämheten.»

Redan efter en första inspektionsresa i januari 1953 började dock statsministerns motstånd att vackla. Det var verkligen vackert och ostört på Harpsund. Finansministern Per Edvin Sköld som sett att det kunde finnas pengar att utvinna ur den tillhörande skogen och marken drev på: «Tage, vi tar skiten!» Och så blev det.

Tage Erlander fann sig så småningom till rätta och mot slutet av sommaren skrev han i sin dagbok: «Vi får se om inte Harpsund blir ganska drägligt!» Det tycks som om de efterföljan-

de statsministrarna också funnit Harpsund ganska drägligt. Den lilla sörm-ländska herrgården i trakten av Flen har nu under ett halvt sekel kommit att spela en betydande roll i både svensk inrikespolitik och internationell storpolitik.

Ett särskilt ord – Harpsundsdemokrati – har bildats för att beskriva den anda av samförståndslösningar mellan regering och näringsliv som präglade politiken särskilt på 1950- och 60-talen.

Om herrgården med sin spännande nutidshistoria berättar redaktören och före detta nyhetsankaret i SVT-Aktuellt Sven Strömberg i en nyutkommen bok «Harpsund – hus och händelser». Sven Strömberg har skrivit boken på uppdrag av Harpsunds nämnden och Statens fastighetsverk i samarbete med Regeringskansliet för att uppmärksamma att det i år är 50 år sedan staten mottog donationen från Carl August Wicander. I boken berättar Sven Strömberg också om godsets äldsta historia då Jon skraddare i Flen 1380 gjorde affärer med Bo Jonsson Grip och namnet Harpsund för första gången dyker upp i källorna. Vid sekelskiftet 1900 kom Harpsund i släkten Wicanders ägo. De hade under senare delen av 1800-talet skapat ett världsomspännande imperium grundat på korkindustri och samlat en avsevärd förmögenhet.

Vi får även läsa om det lysande sällskapsliv som utvecklades på Harpsund under Wicanderepoken då godset var mötesplatsen för tidens jet set och kulturelit.

Boken om Harpsund finns att köpa i bokhandeln. ■

*Grindarna öppnas
välkomnande till
Harpsund – herr-
gården i Mellösa
socken som i
50 år varit 'heders-
bostad' för Sveriges
regeringschef.*

